

Nieuwe Atheisterye Van Onse Tyden

Hazard, Cornelius

Antwerpen, 1668

§. 1. Wort bewesen dat de Catholijcken, ende Sectarisen, oock inde twaelf artijckelen des gheloofs, reghel-recht strijden teghen malkanderen.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71466](#)

HET DERDE CAPITTEL

Wort bewesen dat de Catholijcken ende Sectarisen
in de Leer-stucken van hun gheloof, reghel-
recht teghen malkanderen strijden.

Dese voorgaende sondamenten aldus gelept shijn
de vare ick nu voordier om allenskins te kommen
tot den gront vande questie: Soo sal ick hier dan
bewijzen dat de Catholijcken/ende Sectarisen/in de
leer-stucken van hen gheloof / reghel-recht teghen
malkanderen strijden / ende daer naer hier up t die
wettich beslupt maecten/dat een van beiden in hun
gheloof de salicheyt niet en kunnen bekomen.

§. 1.

Wort bewesen dat de Catholijcken, ende Sectari-
sen; oock inde twaelf artijckelen des gheloofs,
reghel-recht strijden teghen malkanderen.

Ik hebbe de Sectarisen overtuught dat het niet
ghenoech en is tot de salicheyt/enckelijek, en sonder
meer, te ghelooven in Christum, maer dat het noot-
saechelijck moet aenkommen op de maniere, op de wels-
ke men in Christum gheloost / want andersins de
Eurychianen, Cherinthianen, Nestorianen, en
de andere soodanighe ketters die in Christum ghe-
loofden / souden / in hun gheloof / de salicheyt kon-
nen hebben bekomen / t'welck de Sectarisen self niet
en moghen noch en sullen bekennen: Ghenoemt daer
(ghelyck de Sectarisen sonder eenigh sondament wil-
len hebben) dat het ghenoech waere ter salicheyt te
ghelooven al wat alleen in de twaelf Artijckelen
staet / hier up en soude nochtans niet volghen dat
beide mi Catholijcken, ende de heden-daeughseche Secta-
risen,

18
risen , in hem gheloof / kommen salich worden / ann
ghesien datse oock in sommige stukken vande twaelf
artykelen / reghel-recht teghen malanderen sry-
den.

1. In de twaelf artikelen staet dat Christus ne-
der-gedaelt is ter hellen. Hier ghelooven de Sectarise
(ghelyck als blijkt uit hunnen Catechismus, aen de
44. vraeghe) dat Christus doort sijn onuytspreklike
benauwtheyt, smerte, verschrikkinghen, en hellsche quade,
in sijn gaantsch leven (maer insonderheyt aen 't kruy)
ghesoncken sijde , my van de hellsche benauwtheyt, ende
pijne verlost heeft.

Ter contrarien / de Catholijcken segghen dat dese
leere godloos is / ende houden staende / dat Christus
nae den vleesche ghedoodt synde / met sijn gheest
ooste ziele tot eene plaetse onder de aerde ghedaelt is
om de zielen vandeoudt-Vaders daer uit te verlos-
sen.

2. In de twaelf Artikelen wort gheseyt / dat
Christus sit ter rechter handt Gods sijns Vaders. Hier
ghelooven de Sectarise (ghelyckmen in den Do-
drechtischen Bijbel kan sien op. Actor. 9. v. 17. Num. 16.
dat Christus soos sit aen de rechte handt van sijn Va-
der / dat hy nopt naer syne menschelijcke nature /
op der aerden en is / noch wesen en kan op versche-
den plaetsen.

Ter contrarien / de Catholijcken leeren / dat hy/ende
sit aen de rechte handt van sijn vader / en dies
niet teghenstaende aen de zyde van Paulus ghestaet
het. H. Sacrament is / oock teghenwoordigh is.

3. In de twaelf Artikelen staet dat mett ghelo-
ven moet eene H. algemeene Kercke. Hier ghelooven
de Sectarise (ghelyck-men in hunnen Catechismus han-
gen aen de 54. Vraeghe) dat veder Christen mensch
gen levendich lidtmaet der Kercke is / ende ceuwinc
sal blijven.

Ter contrarien / de Catholijcken ghelooven / dat
oock die een levendich lidtmaet der Kercke is /

19

nier ceuwigh soo blijven , maer dat hy verballen kan
van het ghehoof ende oock tot de eeuwighe verdoe-
menisse.

4. In de twaelf Artykelen staet dat er Verrijssenis-
se des vleesch is ; Hier ghelooven de Sectarisen (ghe-
lyck in huyten Catechismus staet aan de 57. Vraeghe)
dat de ziele van een Christen mensch / Naec dit leven van
stonden aen tot Christum haer hooft sal opghenomen
worden .

Ter contrarien / de Catholijcken ghelooven / dat
niet alle de zielen van veder Christen mensch van
stonden aen naec dit leven / tot Christum opghenomen
worden / maer dat sommighe voor eenen tydt noch
moerten ligghen in t vaghevier .

Hier uyt blijkt den teghen-strijdt die daer is
tusschen de Catholijcken ende Sectarisen , oock in stuc-
ken die de twaelf Artykelen raccken . Nu vaere ick
noch voorders .

§. 2.

Wort bewesen dat de Catholijcken ende Sectari-
sen reghel-recht teghen malkanderen strijden in
vele andere stucken , buyten de twaelf
Artykelen .

Ac ende neen . Wanneer sy saemt van eene en de
selve saecke ghescept worden / strijden reghel-recht
teghen malkanderen ; de Sectarisen segghen jaec , de
Catholijcken nech , van eene en de selve saecke / schic
in alle stucken van de Religie die nooddich ter salic-
heit sijn / soo strijden dan de Catholijcken , ende Secta-
rinen reghel-recht teghen malkanderen schier in alle
stucken van de Religie die nooddich ter salicheit
sijn .

I. De Sectarisen leeren / Dat den mensch , alleen door
een oprecht gheloove in Christum , gherectyerdicht
wordt .

B 2

De